

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2019 m. birželio 25 d. Nr. 4D-2019/2- 381
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė gavo X (toliau vadinama ir – Pareiškėja) skundą (toliau vadinama ir – Skundas) dėl Biržų rajono savivaldybės (toliau vadinama ir – Savivaldybė) pareigūnų veiksmų (neveikimo) netinkamai išnagrinėjus jos 2019-01-17 skundą.

Skundo tyrimo metu Pareiškėja 2019-05-29 pateikė papildomą skundą (papildomas skundas, adresuotas ir Savivaldybei), kuriame nurodomos tos pačios aplinkybės (dėl Globėjos (*pavardė žinoma*) blogai atliekamų pareigų rūpinantis Globotine (*pavardė žinoma*) ir Savivaldybės pareigūnų neveikimo), taip pat informuojama, kad Pareiškėja nesutinka su Savivaldybės 2019-04-25 atsakymu.

2. Skunde, be kitų aplinkybių, Pareiškėja nurodo:

2.1. „Savivaldybės atsakymo į mano 2019-01-17 kreipimąsi nepriimu. Savivaldybė 2019-02-25 neatsakė detalai į mano klausimus, ne pirmą kartą susijusius su Globėja“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);

2.2. „Savivaldybė nenurodo kas konkrečiai turi kreiptis dėl globėjos pareigų nevykdymo ir kt.“;

2.3. „Globėja nuo 2017 metų spalio–lapkričio mėn. nesilankė pas Globotinę iki šiol“;

2.4. „Lankomosios priežiūros darbuotoja nėra suinteresuota ginti neįgaliąją. [...] [...] neįgalioji <...> yra bažnyčios įkaitė“;

2.5. „Globėja neįgaliosios turto nesaugo. Sodyba prie pat kelio – kaimynai matė ne kartą išvežant žemės ūkio techniką [...]. [...] globa yra represinė struktūra, leidžianti meluoti, šmeižti [...]“;

2.6. „2018-10-02 ar 3 d. atvyko vyras ir moteris pas neįgaliąją C [*Globotinė*]. Nė vienas neprisistatė, nepasakė iš kokios įstaigos. Moteris pasakė tik vardą, kas nieko nereiškia. Pradėjo klausinėti Globotinę dalyvaujant darbininkei. [...]“;

2.7. „Globėja neužtikrina globotinės teisių, neapsaugo nuo smurto, nuo kasdienių patyčių, kas iššaukia dažniausiai epilepsijos priepuolius. Globėja piktnaudžiauja savo valdžia [...]“;

2.8. „Savivaldybė neatsakė į NRD prie SADM 2018-10-15 raštą“;

2.9. Papildomame skunde Pareiškėja, be kita ko, nurodo:

2.9.1. „Savivaldybė sistemingai neatsako į mano pateiktus faktus bei klausimus, todėl jie yra kartojami“;

2.9.2. „Š. m. gegužės 3 d. aplankiau <...> [*Globotinė*]. Radau ją sirguliuojančią, [...]. Nusprendėm aplankyti <...> gegužės 6 d. [...]. [duomenys neskelbtini]. Gydytoja [...] buvo iškviesta [...], išrašė <...>. [...]. Kada juos nupirko nežinau. [...]. Dar išvydome kai ką, ką turėjo matyti R. Šaknys [Savivaldybės Socialinės paramos skyriaus vyriausiasis specialistas, toliau vadinama – Specialistas]. Prie lovos [...] grindyse skylė [...]. Globotinės šlepetės vieni skudurai. [...]. Ar

Specialistas parašė visą tiesą, ką jam kalbėjo Globotinė? Globotinė Specialistui pasakė, kad Globėjos nepažįsta, *ji manęs nelanko, nebendrauja telefonu.* [...].“

3. Pareiškėja Skunde rašo: „norėčiau tikėti – Seimo kontrolierei bus naudingos informacijos, kaip globėja naudojasi savo teisėmis, prieš beteisį, neįgalų žmogų.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

4. Seimo kontrolierė, siekdama išsiaiškinti Pareiškėjos nurodytas aplinkybes, kreipėsi į Savivaldybę, prašydama pateikti paaiškinimus dėl Skundo teiginių bei atsakyti į Seimo kontrolierės klausimus.

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

5. Savivaldybė Seimo kontrolierę informavo, pateikė dokumentus bei paaiškinimus, iš kurių nustatyta:

5.1. „Savivaldybės administracija neturi ir neturėjo duomenų apie tai, kad Globėja netinkamai atliktų ar atliko globėjos pareigas.“

5.2. „Pareiškėjos 2019 m. sausio 17 d. skundas buvo gautas ir užregistruotas 2019 m. sausio 21 d. Raštas buvo nukreiptas vyriausiajai specialistei Danguolei Bėliakienei, atsakingai už socialines paslaugas Biržų rajone.“

5.3. „2019 m. sausio 17 d. skundas buvo nagrinėjamas iš esmės. Skyriaus darbuotoja kartu su Globėja buvo nuvykusios pas Globotinę, kad įvertintų situaciją. Atsakymas Pareiškėjai pateiktas 2019 m. vasario 25 d. [raštu] Nr. SN-263.“

5.4. „Globa skirta 2014 m. gruodžio 16 d. Socialinės paramos skyrius apie paskirtą Globėją sužinojo iškart, nes dalyvavo teismo procese.“

5.5. „Pabiržės seniūnijos socialinio darbo organizatorė, socialinių paslaugų centro socialiniai darbuotojai reguliariai lankėsi pas Globotinę, kad patikrintų, ar Globėja tinkamai vykdo globėjos funkcijas. Socialinės paramos skyrius negavo jokių duomenų apie tai, kad Globėja, kuri ir turto administratorė, netinkamai vykdytų ar atliktų globėjos ar turto administratorės pareigas. Taip pat pabrėžiame, kad Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus 2014 m. vasario 17 d. sprendimu SOC-10 Globotinei yra skirta dienos socialinė globa suaugusiems asmenims su negalia ir šios paslaugos yra nuolatos teikiamos.“

5.6. „2018 m. spalio 2–3 dienomis Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus atstovai pas Globotinę nesilankė. Kas lankėsi, ir ar lankėsi, nežinome.“

5.7. „Neįgaliųjų reikalų departamento 2018 m. spalio 15 d. raštas nebuvo gautas. Buvo gauta Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Asmenų priėmimo ir dokumentų valdymo skyriaus raštas, kuris užregistruotas 2018-10-17 ir į šį raštą buvo atsakyta 2018-11-14.“

5.8. Iš pateiktų dokumentų nustatyta:

5.8.1. *Savivaldybė 2019-02-25 raštu Pareiškėjai atsakė* į jos 2019-01-28 prašymą (kopijos pateiktos Seimo kontrolierei, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai):

„Pranešame, kad Savivaldybės administracijos pareigūnai Pareiškėjai į įvairiausių jos prašymus ir kitus raštus yra atsakę: 2014 m. spalio 16 d., 2015 m. birželio 11 d., 2015 m. birželio 15 d., 2015 m. rugsėjo 15 d., 2015 m. lapkričio 6 d., 2015 m. gruodžio 4 d., 2016 m. vasario 5 d., 2016 m. vasario 8 d., 2016 m. vasario 15 d., 2016 m. rugpjūčio 29 d., 2016 m. rugsėjo 20 d., 2016 m. spalio 4 d., 2016 m. spalio 18 d., 2016 m. lapkričio 24 d., 2016 m. gruodžio 1 d., 2016 m. gruodžio 29 d., 2017 m. vasario 3 d., 2017 m. liepos 31 d., 2018 m. birželio 31 d., 2018 m. rugpjūčio 15 d. ir 2018 m. lapkričio 14 d.“

Dėl Pareiškėjos gautame rašte nurodyto teiginio: „Kategoriškai nepriimu Biržų r. sav. atsakymo 2018-11-14 Nr. SN-1472 į Soc. apsaugos ir darbo ministerijos Asmenų priėmimo ir

dokumentų valdymo skyriaus 2018-10-16 Nr. (86-45) SD-5435. Man nesuteikta mano prašoma informacija [...]“ Savivaldybė informuoja, kad šio Pareiškėjos teiginio nekomentuoja ir neaiškina, tai yra Pareiškėjos nuomonė. Savivaldybės administracija tik pažymi, kad šio sprendimo Pareiškėja nėra apskundusi įstatymų nustatyta tvarka.

Dėl Pareiškėjos rašte nurodyto teiginio: „Biržų r. sav. ignoruoja jai netinkančią informaciją, ne pirmą kartą atsirašinėja [...] frazėmis, kurios nieko neįpareigoja, ir į paklausimus [...] neatsako“; Savivaldybės administracija paaiškina, kad Pareiškėjai į visus jos paklausimus yra atsakyta. [...].

Dėl Pareiškėjos nurodyto teiginio: „Savivaldybė privalo išreikalauti iš Globėjos mane dominančių klausimų atsakymus“. Savivaldybės administracija paaiškina Pareiškėjai, kad Globėja ir turto administratorė yra paskirtas fizinis asmuo, Biržų rajono apylinkės teismo 2014-12-16 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. <...>.

Pažymime, kad Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso 3.240 str. 1 d. nustatyta, kad globėjas ir rūpintojas yra savo globotinių atstovai pagal įstatymą, gina neveiksnių ar ribotai veiksmių asmenų teises ir interesus be specialaus pavedimo, o šio straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad globėjas turi teisę sudaryti atstovaujamo neveiksnaus asmens vardu ir interesais visus būtinus sandorius.

Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad dėl bet kokios informacijos apie Globotinę turėtumėte kreiptis į teismo paskirtą jos Globėją, o Savivaldybės administracija informacijos apie Globotinę negali teikti atsižvelgdama į Bendrojo duomenų apsaugos reglamento nuostatas.

Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso 3.241 str. 1 d. nustatyta, kad globos ir rūpybos institucijos yra savivaldybių ar apskričių institucijos, kurios prižiūri ir kontroliuoja globėjų ir rūpintojų veiklą.

Dėl Pareiškėjos skunde nurodyto prašymo, kad Savivaldybės administracijos darbuotojai atsakytų į Skunde pateiktus klausimus, susijusius su Pareiškėjos <...> [Globotinės] globa ir jos globėjos veiksmais (neveikimu), Savivaldybės administracija paaiškina, kad neturi jokių duomenų apie tai, kad Globėja ir turto administratorė netinkamai vykdytų ar atliktų globėjos ar turto administratorės pareigas.

Informuojame, kad Savivaldybės Socialinės paramos skyriaus vyriausieji specialistai kartu su Globėja lankėsi pas Globotinę ir patikrino gyvenimo sąlygas. Namuose tvarkinga, švaru, buitimi pasirūpinta. Teikiamos reikalingos socialinės paslaugos ir reikiamų specialistų pagalba.

Gauta informacija iš asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje nurodoma, kad Globotinei suteikiama reikalinga medikų priežiūra ir atitinkamos medicininės paslaugos.

Primename, kad Savivaldybės Socialinės paramos skyriaus 2014 m. vasario 17 d. sprendimu SOC-10 Globotinei yra skirta dienos socialinė globa suaugusiems asmenims su negalia, kurias teikia VšĮ Biržų rajono socialinių paslaugų centras“;

5.8.2. *Savivaldybė 2018-11-14 raštu* (kopija pateikta Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai) atsakė:

„Jūsų pareiškimai, skundai, gauti 2014 m. spalio 16 d., 2015 m. birželio 11 d., 2015 m. birželio 15 d., 2015 m. rugsėjo 15 d., 2015 m. lapkričio 6 d., 2015 m. gruodžio 4 d., 2016 m. vasario 5 d., 2016 m. vasario 8 d., 2016 m. vasario 15 d., 2016 m. rugpjūčio 29 d., 2016 m. rugsėjo 20 d., 2016 m. spalio 4 d., 2016 m. spalio 18 d., 2016 m. lapkričio 24 d., 2016 m. gruodžio 1 d., 2016 m. gruodžio 29 d., 2017 m. vasario 3 d. ir 2017 m. liepos 31 d., 2018 m. birželio 31 d., 2018 m. spalio 8 d. pagal Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus kompetenciją yra išnagrinėti.

Paskutinis Jūsų pareiškimas gautas 2018 m. rugpjūčio 15 d. Šiame pareiškime Jūs nenurodėte naujų aplinkybių.

Kadangi ankstesniuose raštuose buvo išnagrinėti klausimai dėl Globotinės globos, į juos Jums yra pilnai atsakyta, kitos informacijos, negu pranešta Jums, neturime.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 5 dalies 4 punktu, kai asmuo nepateikia naujų faktinių duomenų, leidžiančių abejoti atsakymo pagrįstumu, gautas pareiškimas gali būti nenagrinėjamas, *todėl pateiktas pareiškimas yra*

nenagrinėjamas“;

5.8.3. Globotinės gyvenimo sąlygos tikrintos 2015-02-09, 2015-11-18, 2017-02-14, 2018-06-29, surašyti paslaugų gavėjo apšaukimo aktai. Iš pateiktų aktų turinio nustatyta, kad buvo tikrintos teikiamų dienų socialinės globos paslaugos, buvo atliekamas poreikio vertinimas;

5.8.4. Savivaldybė 2017 m. birželio mėnesį pateikė atsakymą Neįgaliųjų reikalų departamentui į jo 2017-05-22 prašymą. Atsakyme nurodoma:

„Į Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrių 2014 m. spalio 15 d. kreipėsi <...> [Bažnyčia] – [...] kunigas [pavardė žinoma], prašydamas inicijuoti bylą dėl globėjo paskyrimo neveiksniui [Globotinė], vykdydamas 2011 m. sausio 6 d. pasirašytą išlaikymo iki gyvos galvos sutartį [...]. Sutartyje numatyta, kad Bažnyčia įsipareigoja mainais už jam perduodamus nekilnojamosios daiktus iki gyvos galvos išlaikyti [pavardės žinomos]. Globėja sutiko globoti neveiksnią [Globotinė]. Norą rūpintis neveiksniu [...] 2014 m. lapkričio 24 d. pareiškė taip pat <...> X [Pareiškėja] [...].

Manėme, kad nagrinėjant bylą turėtų būti atsižvelgta į tai, kad Pareiškėja yra artima giminaitė, o Globėja, teismui taikius laikinąją apsaugos priemonę, yra paskirta Globotinės laikinąją globėja iki bus priimtas ir įsiteisės teismo sprendimas dėl globos nustatymo ir globėjos paskyrimo. Esant susidariusiai situacijai, rūpindamiesi ir būdami suinteresuoti, kad kuo greičiau būtų nustatyta globa ir paskirtas globėjas neveiksniui [...], bei manydami esant teisinga, prašėme teismo savo nuožiūra paskirti asmenį, labiausiai tinkantį būti neveiksnius [...] globėju, ir nustatyti [...] globą.

Savivaldybės administracija neturi įrodymų, kad Globėja netinkamai atlieka globėjo pareigas“;

5.8.5. Biržų rajono apylinkės teismas 2014-12-16 nutartimi paskyrė Globėją globėja; nutartyje, be kita ko, teismas konstatavo, kad „Iš suinteresuoto asmens [Pareiškėjos] paaiškinimų matyti, kad ji <...> gyvena <...>. Paprašyta paaiškinti, kaip įgyvendintų globą, jei būtų paskirta <...> globėja, nurodė, jog pavestų [Globotinė] priežiūrą kitam asmeniui. [Pareiškėja] taip pat neatmeta galimybės, kad gali persikelti gyventi <...>. [...] aplinkybė, kad [Pareiškėja] šiuo metu gyvena <...>, teismo manymu, ribotų galimybę tinkamai įgyvendinti globėjo funkcijas“;

5.8.6. Panevėžio apygardos teismas 2015-03-04 išnagrinėjo Pareiškėjos atskirąjį skundą dėl Biržų rajono apylinkės teismo 2014-12-16 nutarties ir nutartimi paliko minėto teismo nutartį nepakeistą. Panevėžio apygardos teismas nutartyje konstatavo, jog „Apeliacinės instancijos teismas konstatuoja, kad apeliančios atskirajame skunde nurodytos aplinkybės negali būti priežastimi pripažinti, jog Globėja netinkamai atliks globėjo pareigas ar jos paskyrimas globėja pažeis Globotinės teises ir interesus. [...]. Ji neįrodė, kad gali Globotine pasirūpinti geriau nei paskirta Globėja“;

5.8.7. *Savivaldybė 2019-04-25 raštu atsakė į Pareiškėjos 2019-03-19 pareiškimą:*

„Pranešame, kad su Jūsų pareiškimu, kuriame Jūs nurodote, kad Jūsų atžvilgiu Biržų rajono savivaldybės administracija vykdo suplanuotą psichologinį spaudimą, siekiant susidoroti, bei jame išdėstytais Jūsų mintimis, susipažinome. Paskutiniame pareiškime Jūs nenurodėte naujų aplinkybių, negu buvo nurodytos ankstesniuose Jūsų pareiškimuose.

Ankstesniuose raštuose buvo išnagrinėti klausimai dėl [...] globos, į juos Jums yra pilnai atsakyta, kitos informacijos, negu pranešta Jums, neturime.

Visi Jūsų pareiškimai ir skundai, kurie gauti 2014 m. spalio 16 d., 2015 m. birželio 11 d., 2015 m. birželio 15 d., 2015 m. rugsėjo 15 d., 2015 m. lapkričio 6 d., 2015 m. gruodžio 4 d., 2016 m. vasario 5 d., 2016 m. vasario 8 d., 2016 m. vasario 15 d., 2016 m. rugpjūčio 29 d., 2016 m. rugsėjo 20 d., 2016 m. spalio 4 d., 2016 m. spalio 18 d., 2016 m. lapkričio 24 d., 2016 m. gruodžio 1 d., 2016 m. gruodžio 29 d., 2017 m. vasario 3 d. ir 2017 m. liepos 31 d., 2018 m. birželio 31 d., 2019 m. sausio 28 d. pagal Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus kompetenciją yra išnagrinėti, į juos visus Jums yra atsakyta.“

Pareiškėjai išaiškinta atsakymo apskundimo tvarka.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

6. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai

6.1. Seimo kontrolierių įstatyme reglamentuojama:

6.1.1. *12 straipsnis* – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje. 2. Seimo kontrolieriai netiria Respublikos Prezidento, Seimo narių, Ministro Pirmininko, Vyriausybės (kaip kolegialios institucijos), valstybės kontrolieriaus ir Konstitucinio Teismo bei kitų teismų teisėjų veiklos, savivaldybių tarybų (kaip kolegialių institucijų) veiklos“;

6.1.2. *13 straipsnis* – „1. Pareiškėjas turi teisę pateikti Seimo kontrolieriui skundą dėl pareigūnų piktnaudžiavimo ar biurokratizmo, jei mano, kad tuo buvo pažeistos jo teisės ir laisvės.“

6.2. *Civiliniame kodekse* reglamentuojama:

6.2.1. *3.241 straipsnis* – „1. **Globos ir rūpybos institucijos yra savivaldybių institucijos, kurios prižiūri ir kontroliuoja globėjų**, rūpintojų ir pagalbą priimančią sprendimus teikiančių asmenų veiklą. [...]“;

6.2.2. *3.242 straipsnis* – „1. Teismas, pripažinęs asmenį neveiksniu tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje, privalo nedelsdamas paskirti šio asmens globėją ar rūpintoją toje srityje. [...] 3. Globėju ar rūpintoju gali būti skiriamas tik veiksnus šioje srityje fizinis asmuo ir tik tuo atveju, kai yra jo rašytinis sutikimas. Skiriant asmenį globėju ar rūpintoju, turi būti atsižvelgiama į jo moralines ir kitokias savybes, jo galimybę įgyvendinti globėjo ar rūpintojo funkcijas, jo santykius su asmeniu, kuriam nustatoma globa ar rūpyba, į globotinio ar rūpintinio pageidavimą, į globėjo ar rūpintojo pageidavimą bei kitas turinčias reikšmės aplinkybes. [...]“;

6.2.3. *3.243 straipsnis* – „1. Globėjas, kuris yra globotinio tėvas, motina ar kitas artimasis giminaitis, pareigas atlieka neatlygintinai. Kitais atvejais globėjas turi teisę į savo patirtų būtinų išlaidų, susijusių su globėjo pareigomis, atlyginimą iš neveiksnaus tam tikroje srityje asmens turto. Šių išlaidų dydį ir jų atlyginimo tvarką nustato teismas pagal globėjo prašymą. [...] 5. Globėjai ir rūpintojai privalo informuoti globos (rūpybos) instituciją apie savo gyvenamosios vietos pasikeitimą. 6. Jeigu išnyksta aplinkybės, dėl kurių asmuo buvo pripažintas neveiksniu tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje, asmens globėjas ar rūpintojas turi kreiptis į teismą dėl asmens pripažinimo veiksnium“;

6.2.4. *3.246 straipsnis* – „2. Globėjas ar rūpintojas gali būti teismo nutartimi atleistas nuo pareigų atlikimo, jeigu jų negali atlikti dėl savo ar artimųjų giminaičių ligos, savo turtinės padėties pablogėjimo ar dėl kitų svarbių priežasčių. 3. Globėjas ar rūpintojas, kurie netinkamai atlieka pareigas, neužtikrina globotinio ar rūpintinio teisių ir interesų apsaugos, naudojami savo teisėmis savanaudiškais tikslais, gali būti teismo nutartimi nušalinti nuo globėjo ar rūpintojo pareigų. Jeigu šiais globėjo ar rūpintojo veiksmais buvo padaryta žala neveiksniui tam tikroje srityje ar ribotai veiksnium tam tikroje srityje asmeniui, globėjas ar rūpintojas privalo ją atlyginti. Kreiptis į teismą dėl globėjo ar rūpintojo nušalinimo turi teisę pats neveiksnius tam tikroje srityje ar ribotai veiksnus tam tikroje srityje asmuo, globos (rūpybos) institucijos arba prokuroras“;

6.2.5. *3.277 straipsnis* – „1. Globa teismo sprendimu skiriama pilnamečiam asmeniui, kuris teismo pripažintas neveiksniu tam tikroje srityje“;

6.2.6. *3.278 straipsnis* – „1. Globos ir rūpybos institucijos privalo kontroliuoti, ar globėjas (rūpintojas) tinkamai atlieka savo pareigas. [...]“

6.3. *Vietos savivaldos įstatymo 29 straipsnyje* reglamentuojama: „8. Savivaldybės administracijos direktorius: 1) tiesiogiai ir asmeniškai atsako už įstatymų, Vyriausybės ir savivaldybės tarybos sprendimų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje jo kompetencijai priskirtais klausimais; [...]“

6.4. *Viešojo administravimo įstatyme (VAI)* reglamentuojama:

6.4.1. *2 straipsnis* – „6. Viešojo administravimo įstaiga – valstybės ar savivaldybės biudžetinė įstaiga, šio įstatymo nustatyta tvarka įgaliota atlikti viešąjį administravimą. [...] 14. **Prašymas** – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens **kreipimasis** į

viešojo administravimo subjektą prašant suteikti administracinę paslaugą, priimti administracinį sprendimą arba atlikti kitus teisės aktuose nustatytus veiksmus. 15. **Skundas** – asmens rašytinis kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame nurodoma, kad yra pažeistos jo teisės ar teisėti interesai, ir prašoma juos apginti“;

6.4.2. *14 straipsnis* – „1. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės tvirtina Vyriausybė. [...]“;

6.4.3. *19 straipsnis* – „1. Administracinė procedūra – pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant skundą apie viešojo administravimo subjekto veiksmams, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą. 2. Administracinės procedūros dalyviai: asmuo, dėl kurio yra pradėta administracinė procedūra, ir viešojo administravimo subjektas, kuris dėl gauto skundo pradėjo administracinę procedūrą“;

6.4.4. *31 straipsnis* – „Administracinė procedūra turi būti baigta ir administracinės procedūros sprendimas priimtas per 20 darbo dienų nuo jos pradžios. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinė procedūra negali būti baigta, administracinę procedūrą pradėjęs viešojo administravimo subjektas gali ją pratęsti, bet ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie administracinės procedūros termino pratęsimą per 2 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti administracinės procedūros terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys“;

6.4.5. *34 straipsnis* – „1. Administracinė procedūra baigiama administracinės procedūros sprendimo priėmimu. Asmeniui, dėl kurio pradėta administracinė procedūra, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas raštu pranešama apie priimtą administracinės procedūros sprendimą ir nurodomos faktinės aplinkybės, nustatytos skundo nagrinėjimo metu, teisės aktai, kuriais vadovaujantis priimtas administracinės procedūros sprendimas, ir sprendimo apskundimo tvarka.“

6.5. *Vietos savivaldos įstatyme (VSI)* reglamentuota:

6.5.1. *6 straipsnis* – „Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos: [...] 12) socialinių paslaugų planavimas ir teikimas, socialinių paslaugų įstaigų steigimas, išlaikymas ir bendradarbiavimas su nevyriausybinėmis organizacijomis; [...]“;

6.5.2. *7 straipsnis* – „Valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijos yra: [...] 32) socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas; [...]“

6.6. *Socialinių paslaugų įstatymo 13 straipsnyje* reglamentuojama: „8. Kiekvienos savivaldybės administracijoje turi veikti padalinys, planuojantis socialines paslaugas, administruojantis socialinių paslaugų organizavimą ir bendrųjų socialinių paslaugų bei socialinės priežiūros kokybės kontrolę.“

6.7. *Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintose Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse* (toliau vadinama – Prašymų nagrinėjimo taisyklės) (2017-11-15 nutarimo Nr. 93 redakcija, *galiojanti nuo 2017-11-23*) nustatyta:

„25. Prašymai, išskyrus prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos. [...]. 26. **Jeigu prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitais atvejais, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užtrukti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikiamų dokumentų gavimo institucijoje dienos, institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 20 darbo dienų.** Pratęsus Taisyklių 25 punkte nustatytą prašymo nagrinėjimo terminą, **institucija per 2 darbo dienas nuo institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens tokio sprendimo priėmimo dienos išsiunčia asmeniui pranešimą raštu ir nurodo prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis.** [...]. 35. **Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį:** 35.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą – išduoti dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą, – atsakoma suteikiant prašomą administracinę paslaugą arba nurodomos

atsisakymo tai padaryti priežastys; 35.2. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 35.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 35.4. į kitus prašymus – atsakoma laisva forma arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys. [...]. 37. Į skundus atsakoma laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytos tvarkos. 38. Atsakyme, kuriame nurodomos atsisakymo suteikti prašomą administracinę paslaugą, informaciją, priimti administracinį sprendimą priežastys, arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo ar jo atstovas turi būti informuojamas apie tokio atsakymo apskundimo tvarką, nurodant institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-aus) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas. Persiunčiant prašymą ar skundą nagrinėti kitai kompetentingai institucijai ir informuojant apie tai asmenį ar jo atstovą, pranešime asmeniui nurodyti minėtos apskundimo tvarkos nereikia.“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

7. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo praktika

2004-12-13 nutarime, priimtame byloje Nr. 51/01-26/02-19/03-22/03-26/03-27/03, konstatuota:

„[...] Valstybės tarnyba turi veikti paklusdama tik Konstitucijai ir teisei. Kiekviena valstybės ar savivaldybės institucija, per kurią vykdomos valstybės funkcijos, kiekvienas valstybės tarnautojas turi paisyti teisėtumo reikalavimų. Valstybės tarnautojai turi nepiktnaudžiauti jiems nustatytomis galiomis, nepažeisti teisės aktų reikalavimų. Konstitucinis Teismas 2000-06-30 nutarime konstatavo, kad valstybės institucijos, pareigūnai turi saugoti, ginti žmogaus teises ir laisves; ypač svarbu, kad, vykdydami jiems patikėtas funkcijas, jie patys nepažeistų žmogaus teisių ir laisvių [...]. [...] Konstitucinis Teismas 2004-07-01 nutarime ir 2004-11-05 išvadoje konstatavo, kad *Konstitucijoje yra įtvirtintas atsakingo valdymo principas. Valdžios atsakomybė visuomenei – teisinės valstybės principas, kuris įtvirtintas Konstitucijoje nustatčius, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms* [...] (Konstitucinio Teismo 1999-05-11 nutarimas, 2004-11-05 išvada) [...].“

8. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika

8.1. *Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau vadinama ir – LVAT) 2012-03-01 nutartyje* (administracinė byla Nr. A⁵⁰²-1605/2012), be kita ko, nurodyta:

„[...] Lietuvos Respublikos Konstitucija įtvirtina atsakingo valdymo (gero administravimo) principą (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1999 m. gegužės 11 d., 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimai, 2004 m. lapkričio 5 d. išvada). Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2005 m. gegužės 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁰-655/2005). Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir Viešojo administravimo įstatymas) 1 straipsnyje, apibrėžiančiame aptariamo įstatymo paskirtį, nustatyta, jog šis įstatymas sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms; nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų, skundų ir pranešimų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje. Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje nurodyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi įstatymo viršenybės, objektyvumo,

proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, efektyvumo, subsidarumo ir kitais šioje įstatymo normoje išvardytais principais. Tai reiškia, jog kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei *gero administravimo, atsakingo valdymo* principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.)“;

8.2. *LVAT 2016-09-16 apžvalgoje* (Administracinė jurisprudencija. 2016, 30), be kita ko, nurodyta:

„Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija gerą administravimą įvardija kaip pagrindinę teisę. [...]. Administracinės taisyklės turi svarbią reikšmę įgyvendinant teisę, įskaitant ir teisę, susijusią su pagrindinių žmogaus teisių apsauga. Administracinė teisė savaime yra svarbus teisių apsaugos veiksnys. Antai, teisė būti išklaustam ir pareiga surinkti pakankamai informacijos (prieš priimant sprendimą) yra neatsiejama įvairių materialiuju teisių, laiduojamų nacionalinių konstitucijų ir įstatymų, įgyvendinimo dalis. Todėl šios taisyklės gali veikti kaip priemonė tikslui - materialiuju teisių įgyvendinimui konkrečioje situacijoje - pasiekti. [...]. Geras administravimas, įtvirtintas kaip asmenų subjektinė teisė, viešojo administravimo subjektus ne tik įpareigoja paisyti teisinių reikalavimų, bet taip pat suteikia asmenims šios teisės įgyvendinamumo garantiją jų santykiuose su administraciniais organais (*Wakefield 2007, 58-59*). [...].“

Tyrimo išvados

9. Atsižvelgus į nustatytas aplinkybes bei teisinį reglamentavimą, konstatuotina:

9.1 Pareiškėja skundžiasi, kad Savivaldybės pareigūnai nevykdo jiems priskirtų funkcijų – netikrina, kaip Globėja vykdo savo pareigas Globotinės atžvilgiu, netinkamai atsako į jos (Pareiškėjos) skundus, pareiškimus;

9.2. vadovaujantis VAI (pažymos 6.4 punktas), „[...] **skundas** – asmens rašytinis kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame nurodoma, kad yra pažeistos jo teisės ar teisėti interesai, ir prašoma juos apginti“.

Pažymėtina, kad tokio pobūdžio (kai nepradedama administracinė procedūra) skundai nagrinėjami vadovaujantis Vyriausybės patvirtintų Prašymų nagrinėjimo taisyklių nuostatomis.

Tyrimu nustatyta, kad Savivaldybėje užregistruoti visi Pareiškėjos skundai, prašymai ir į juos pateikti atsakymai. Tačiau, įvertinus Skundo, papildomo skundo tyrimui pateiktus dokumentus (Pareiškėjos ir Savivaldybės), konstatuotina, kad ne visi atsakymai laikytini tinkamais, atitinkančiais Prašymų nagrinėjimo taisyklėse nustatytą tvarką. Vadovaujantis Prašymų nagrinėjimo taisyklių nuostatomis, atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį, atsakyme, kuriame nurodomos atsisakymo suteikti prašomą administracinę paslaugą, informaciją, priimti administracinį sprendimą priežastys, arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo turi būti informuojamas apie tokio atsakymo apskundimo tvarką.

Pažymėtina, kad Savivaldybė, atsisakydama nagrinėti Pareiškėjos skundą, 2018-11-14 atsakyme nenurodė apskundimo tvarkos, kaip ir 2019-02-25 atsakyme (Pareiškėjai nepateikė prašomos informacijos, tik paaiškino priežastis, kodėl ji neteiktina).

Pažymėtina ir tai, kad viešojo administravimo subjektų veiksmai turi būti aiškūs, nedviprasmiški. Priimant sprendimą dėl konkretaus prašymo (arba kitokio pobūdžio kreipimosi, nepriklausomai nuo tokio dokumento formos) turi būti veikiamas paisant pagrindiniame šalies įstatyme – Konstitucijoje – įtvirtinto, atkartojamo ir Viešojo administravimo įstatyme, principo, kad **valdžios įstaigos tarnauja žmonėms**;

9.3. Pareiškėja 2019-05-29 pateikė Savivaldybei naują skundą, kuriame vėl nurodoma, kad Globėja nesirūpina Globotine, Savivaldybės Specialistas galimai netinkamai aprašė (arba visai neaprašė) tai, ką matė ir girdėjo Globotinės namuose. Atsakymui šį raštą pateikti dar nėra suėję teisės aktuose (VAI, Prašymų nagrinėjimo taisyklės) nustatyti terminai.

Pažymėtina, kad minėtame skunde Pareiškėja skundžia Savivaldybės pareigūną (savo ankstesniuose skunduose Pareiškėja taip pat skundžia pareigūnus, galimai netinkamai atsakius į jos prašymus). Vadovaujantis VAI (pažymos 6.4 punktas), administracinė procedūra – viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant skundą apie viešojo administravimo subjekto veiksmis, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą. Skundai, kuriuose skundžiami pareigūnų veiksmai (neveikimas), nagrinėjami VAI nustatyta tvarka.

Savivaldybei teiktina rekomendacija;

9.4. globa yra nustatoma siekiant įgyvendinti, apsaugoti ir apginti neveiksnaus fizinio asmens teises ir interesus (CK 3.238 straipsnio 1 dalis). Globėjas yra savo globotinio atstovas pagal įstatymą ir gina neveiksnaus asmens teises ir interesus be specialaus pavedimo (CK 3.240 straipsnio 1 dalis). Globos nustatymo tikslas lemia, kad skiriant globėją turi būti siekiama maksimaliai įvertinti neveiksnaus asmens interesus ir užtikrinti jo teisių apsaugą. Skiriant globėją yra ginamas ne globėju siekiančio tapti asmens interesas globoti neveiksnių asmenį, o neveiksnaus asmens interesas gauti jo interesus labiausiai atitinkančią globą.

Tyrimu nustatyta, kad Globėja paskirta Biržų rajono apylinkės teismo 2014-12-16 nutartimi (Panevėžio apygardos teismas paliko galioti nutartį). Atkreiptinas dėmesys į tai, kad teismui nutartyse konstatavo, jog Pareiškėja neįrodė, kad Globėja netinkamai atliks pareigas (pažymos 5.8.5, 5.8.6 punktai);

9.5. vadovaujantis CK (pažymos 6.2 punktas) 3.241, 3.278 straipsniais, ***globos institucijos yra savivaldybių institucijos, kurios prižiūri ir kontroliuoja globėjų veiklą, globos institucijos privalo kontroliuoti, ar globėjas tinkamai atlieka savo pareigas.***

Pagal VSĮ (pažymos 6.5 punktas), viena iš valstybės perduotų savivaldybėms funkcijų yra socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas. *Vadovaujantis Socialinių paslaugų įstatymo nuostatomis* (pažymos 6.6 punktas), savivaldybėje turi veikti padalinys, planuojantis socialines paslaugas, administruojantis socialinių paslaugų organizavimą ir bendrųjų socialinių paslaugų bei socialinės priežiūros kokybės kontrolę. Nagrinėjamu atveju Savivaldybėje yra įsteigtas Socialinės paramos skyrius.

Tyrimu nustatyta, kad Globotinei yra paskirta dienos socialinė globa (vadovaujantis Socialinių paslaugų įstatymo 8 straipsniu, socialinė globa yra visuma paslaugų, kuriomis kompleksinė pagalba teikiama asmeniui, kuriam reikia nuolatinės specialistų priežiūros; socialinė globa pagal trukmę skirstoma į dienos, trumpalaikę ir ilgalaikę), kurią teikia VŠĮ Biržų rajono socialinių paslaugų centras (Centras).

Pažymėtina, kad Skundo tyrimui Savivaldybės pateikti paslaugų gavėjo aplankymo aktai rodo, jog buvo tikrintos būtent Centro teikiamos dienos socialinės globos paslaugos, buvo atliekamas poreikio vertinimas, bet nebuvo tikrinama Globėjos veikla. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad į Centro funkcijas neįeina tikrinti Globėjų veiklą.

Savivaldybė nepateikė dokumentų (patikrinimų aktų), iš kurių galima būtų nustatyti, kad Savivaldybės Socialinės paramos skyriaus darbuotojai tikrino bei vertino Globėjos veiklą. Savivaldybės pateikta informacija, kad „2019 m. sausio 17 d. skundas buvo nagrinėjamas iš esmės. Skyriaus darbuotoja kartu su Globėja buvo nuvykusios pas Globotinę, kad įvertintų situaciją“, nepagrįsta dokumentais ir vertintina kritiškai.

Savivaldybei teiktina rekomendacija.

10. Apibendrinus pateiktas išvadas, konstatuotina, kad Savivaldybės veiksmai, vykdant Globėjos veiklos kontrolę, buvo nepakankami, atsakymai Pareiškėjai pateikti pažeidžiant Prašymų nagrinėjimo taisyklių nuostatas. Pareiškėjos skundas pripažintinas pagrįstu.

11. „Administracinių teisinių santykių, susiklostančių tarp privačių asmenų ir valdžios institucijų, ypatumai lemia, kad privatus asmuo juose yra silpnesnioji pusė. Tokia teisinė asmens

padėtis lemia, kad santykiyje su viešąja administracija kilus neaiškumams, teisė aiškintina jo naudai, siekiant subalansuoti nelygias šalių pozicijas bei garantuoti asmens, kaip silpnesnės šalies, apsaugą. Iš to savivaldybės institucijoms, įstaigoms, pareigūnams ir kitiems atitinkamus įgaliojimus turintiems asmenims kyla pareiga vadovautis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme įtvirtintais gero viešojo administravimo, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia principais. Pabrėžtina ir tai, kad atsakingo valdymo (gero viešojo administravimo) principas Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo yra pripažintas koordinuojančio ir determinuojančio konstitucinio teisinės valstybės principo dalimi, viena iš Lietuvos Respublikos Konstitucijos saugomų ir ginamų vertybių (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas „Dėl kai kurių teisės aktų, kuriais reguliuojami valstybės tarnybos ir su ja susiję santykiai, atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir įstatymams“). *Valdžios institucijos, siekdamos įgyvendinti gero viešojo administravimo principą, užtikrinti žmogaus teisių ir laisvių bei privataus asmens, kaip silpnesnės santykio su viešąja administracija šalies, apsaugą, privalo bet kurioje situacijoje vadovautis fundamentaliais protingumo, teisingumo, sąžiningumo principais, o sprendimų priėmimo metu atsižvelgti į susiklosčiusių faktinių aplinkybių visumą* (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. kovo 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-385/2014, 2017 m. balandžio 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-322-552/2017).“

Atkreiptinas Savivaldybės dėmesys į tai, kad Savivaldybės bendruomenė yra Savivaldybės nuolatiniai gyventojai, bendrais viešaisiais poreikiais, interesais ir savivaldos teisiniais santykiais susieti su viešojo administravimo funkcijas atliekančiais savivaldybės subjektais. Taigi, sprendžiant jautres bendruomenei, atskiriems gyventojams klausimus (pvz., socialinius), būtina atkreipti dėmesį į jų nuomonę, derinti bendruomenės ir atskirų gyventojų interesus, nepamiršti, kad gero administravimo principas siejamas su konstitucine nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, „geras administravimas, įtvirtintas kaip asmenų subjektinė teisė, viešojo administravimo subjektus ne tik įpareigoja paisyti teisinių reikalavimų, bet taip pat suteikia asmenims šios teisės įgyvendinamumo garantiją jų santykiuose su administraciniais organais“.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad viešojo administravimo institucijų veikla turi būti organizuojama taip, kad asmenims (pareiškėjams), besikreipiantiems į šias institucijas, nekiltų pagrįstų abejonių dėl institucijos nešališkumo ir objektyvumo.

12. Atkreiptinas Pareiškėjos dėmesys į tai, kad:

12.1. vadovaudamiesi Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsnio nuostatomis, Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje.

Pažymėtina, jog Seimo kontrolierė neturi įgaliojimų tirti ir vertinti Globėjos veiksmų, nes Globėja nėra pareigūnė. Globos santykiai yra civiliniai teisiniai santykiai, reguliuojami CK nuostatomis, taigi jų tyrimas nepriskirtas Seimo kontrolierės kompetencijai.

Pareiškėja, matydama, kad Globėja netinkamai atlieka pareigas Globotinės atžvilgiu, turi teisę kreiptis į teismą dėl Globėjos pakeitimo. Kreipdamasi į teismą, Pareiškėja turi nurodyti visas jai žinomas aplinkybes, o savo teiginius bei prašymus teismui pagrįsti dokumentais, liudytojų paaiškinimais ir pan.

12.2. vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 15 straipsnio nuostatomis, skundams paduoti nustatomas vienerių metų terminas nuo skundžiamų veiksmų padarymo ar skundžiamo sprendimo priėmimo. Skundai, paduoti praėjus šiam terminui, netiriami, jeigu Seimo kontrolierius nenusprendžia kitaip. Pažymėtina, kad šio tyrimo metu buvo vertinamos tik Skunde nurodytos 2018–2019 metų aplinkybės;

12.3. vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 3 dalimi, skundą ištyrus, pakartotinai paduotas skundas netiriamas, išskyrus atvejus, kai nurodoma naujų aplinkybių ar pateikiama naujų faktų. Jeigu pareiškėjas piktnaudžiauja teise kreiptis į Seimo kontrolierių, Seimo kontrolieriaus sprendimu susirašinėjimas su tokiu pareiškėju gali būti nutrauktas;

12.4. vadovaujantis Civilinio proceso kodekso 5 straipsnio 1 dalimi, Administracinių bylų

teisenos įstatymo 5 straipsniu, kiekvienas suinteresuotas asmuo turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama jo teisė arba įstatymų saugomas interesas.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

13. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia

X skundą dėl Biržų rajono savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

14. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14, 15, 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė ***Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriui*** rekomenduoja:

14.1. imtis administracinių, teisinių priemonių užtikrinti, kad rengiant, teikiant asmenims atsakymus į jų prašymus / skundus būtų vadovaujama Viešojo administravimo įstatymo, Prašymų nagrinėjimo taisyklių nuostatomis;

14.2. patikrinti ir įvertinti, ar Globėja tinkamai atlieka savo pareigas, taip pat aplinkybes, nurodytas Pareiškėjos 2019-05-29 skunde, surašyti patikrinimo aktą (pateikti išvadas), nustačius, kad Globėjos veikla Globotinės atžvilgiu yra netinkama, imtis priemonių teisės aktuose nustatyta tvarka;

14.3. išnagrinėti Pareiškėjos 2019-05-29 skundą Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka (pradėti administracinę procedūrą); įvertinti, ar Specialistas tinkamai atliko jam priskirtas funkcijas, pateikti Pareiškėjai motyvuotą atsakymą (kopiją – Seimo kontrolierei).

Prašytume apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus Seimo kontrolierę ir Pareiškėją informuoti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y., **ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė